

دستورالعمل اجرایی سامانه کارپوشه ملی ایرانیان

مقدمه

در اجرای آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، مصوب ۱۳۹۴ هیأت محترم وزیران و مفاد بند (ث) ماده (۶۷) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵، دستورالعمل اجرایی سامانه کارپوشه ملی ایرانیان را در تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۸ در شورای اجرایی فناوری اطلاعات تصویب شد. متن مصوبه به قرار زیر است:

بخش اول: اهداف و ویژگی‌های سامانه

ماده ۱-

سامانه کارپوشه ملی ایرانیان، سامانه‌ای است که طی آن کاربران شامل تمام اشخاص حقیقی و حقوقی در کشور دارای امکانات زیر هستند:

- ۱- کارپوشه‌ای اختصاصی (ایران پوشه) جهت دریافت خروجی و پاسخ خدمات دولت الکترونیکی
- ۲- حفظ اسناد ارسالی از سوی دستگاه‌ها جهت ارائه به متقاضیان وفق ماده (۲۵) این دستورالعمل
- ۳- احراز هویت یگانه جهت دسترسی به تمام خدمات دولت الکترونیکی بر روی تمام بسترهای ارتباطی اعم از ثابت و همراه

ماده ۲-

اهداف و ویژگی‌های سامانه:

- ۱- ایجاد بستری یکتا، امن، یکپارچه و استانداردپذیر بین دستگاه‌ها و کاربران
- ۲- ایجاد فضایی جهت حفظ و ارائه اسناد ارسالی از سوی دستگاه‌ها به کاربران
- ۳- ایجاد سازوکاری جهت احراز هویت یگانه کاربران برای دریافت تمام خدمات دولت الکترونیکی
- ۴- حذف هزینه‌های سربار دستگاه‌ها جهت احراز هویت و ارسال پاسخ خدمات درخواستی، اعلان‌ها و ابلاغیه‌ها به کاربران
- ۵- کاهش مراجعات حضوری به دستگاه‌ها و امکان رصد وصول مکاتبات و اعلانات به کاربران توسط دستگاه‌ها
- ۶- مدیریت زمان و تسریع در روند اجرای امور اداری
- ۷- کاهش ترافیک تبادل و گردش اطلاعات مورد نیاز از شبکه داخلی دستگاه‌ها
- ۸- ایجاد بستر استانداردپذیری اسناد کاربران، سامانه مدیریت اسناد و فراهم نمودن دسترسی دستگاه‌های اجرایی به این اسناد حسب اعلام کاربران

بخش دوم: مفاهیم و دامنه شمول مصوبه

ماده ۳-

مفاهیم و اختصارهای این مصوبه در معانی برشمرده زیر بکار رفته‌اند:

۱. **دستگاه:** دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و سازمان‌ها یا مؤسسات وابسته به آنها و مؤسسات عمومی مشمول قانون دسترسی آزاد به اطلاعات که از صلاحیت قانونی برای مکاتبه اداری مستقل با کاربران برخوردارند.
۲. **کارگزار:** کلیه دفاتر پیشخوان رسمی دولت اعم از:

الف) دفاتر پیشخوان خدمات دولت؛

ب) دفاتر ثبت اسناد رسمی

پ) دفاتر شرکت پست جمهوری اسلامی ایران؛

پ) دفاتر خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات روستایی؛

ت) دفاتر کنسولی جمهوری اسلامی ایران در سایر کشورها.

۳. سازمان: سازمان فناوری اطلاعات ایران.

۴. کاربر: اشخاص حقیقی بالای ۱۸ سال و مؤسسات خصوصی ایرانی موضوع بند «ه» ماده (۱) قانون انتشار و دسترسی

آزاد به اطلاعات و همچنین اتباع خارجی مقیم/حاضر در ایران.

۵. ایران پوشه: فضای اختصاصی کاربران بر روی سامانه جهت تبادل اعلانات و اسناد با دستگاهها است که برای هر

شخص حقیقی بصورت @iran (کد ملی) و برای هر شخص حقوقی بصورت @iran (شناسه ملی)

۶. مرکز ملی تبادل اطلاعات: بستر تبادل اطلاعات ناهمگون دولت، شامل شبکه تبادل داده بین دستگاهها و بستر

نرم افزاری تبادل دادهها و اطلاعات الکترونیکی دولت بصورت امن، پایدار و یکپارچه موضوع تبصره ۲ بند ۳ ماده (۶۷)

قانون برنامه ششم توسعه

بخش سوم: تکالیف دستگاههای اجرایی

ماده ۴-

دستگاههایی که خدماتی را به مردم یا کسبوکارها ارائه می کنند ملزم هستند از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات به سامانه متصل شوند.

ماده ۵-

دستگاهها می بایستی درخواست رسمی خود را که حاوی موارد ذیل است، به سازمان ارائه کنند:

الف) گستره، پراکندگی، فراوانی و نوع اعلانها و اسناد ارسالی به کاربران مربوطه؛

ب) معرفی نماینده دستگاه برای راهبری بخش اختصاصی در سامانه

ت) امکانات و همچنین نیازمندیهای فناورانه اختصاص یافته از سوی دستگاه به سامانه اعم از اتصال از طریق مرکز ملی

تبادل اطلاعات یا از طریق واسط کاربری؛

ماده ۶-

در صورت تأیید سازمان، دستگاه ظرف ۲۰ روز شرایط و نیازمندیهای ابلاغی آن را فراهم می آورد. در صورت زمان بر بودن کار،

جدول زمانی امور به تأیید سازمان می رسد.

ماده ۷-

دستگاهها متعهد هستند احراز هویت و همه مکاتبات خود با کاربران را از سامانه انجام داده و چنانچه بر حسب ضرورت از سایر

دستگاهها یا سامانههای الکترونیکی یا به شکل حضوری تعامل اداری مربوط را به انجام رسانند، می بایستی سوابق آن را در ایران پوشه

کاربران بارگذاری کنند.

ماده ۸-

انحلال دستگاه یا منتفی شدن خدمات آن، دلیلی برای پایان خدمات سامانه نیست و کاربران آن همچنان می‌توانند به اسناد و سوابق مربوط دسترسی داشته باشند.

ماده ۹-

دستگاه‌ها موظف‌اند امکان معرفی سامانه به کاربران را به عنوان کانال دریافت نتیجه خدمات درخواستی، در پرتال و کلیه ابزارهای عرضه خدمات معرفی کنند.

بخش چهارم: تکالیف سازمان

ماده ۱۰-

سازمان برای شناسایی کارگزاران آماده خدمت به تفکیک استان‌ها، کلان‌شهرها، مراکز استان، شهرها، بخش‌ها و روستاهای سراسر کشور و همچنین نمایندگی‌های کنسولی ایران در سایر کشورها، پیمایش و آمایش لازم را انجام می‌دهد.

ماده ۱۱-

سازمان ویژگی‌ها، شرایط و کارکردهای سامانه را از طریق فراخوان و اطلاع‌رسانی به دستگاه‌ها معرفی می‌کند.

ماده ۱۲-

حجم و نوع فایل الصاقی قابل ارسال از طریق سامانه توسط سازمان تعیین و اعلام می‌شود.

ماده ۱۳-

سازمان موظف است ظرف ده روز درخواست اتصال دستگاه‌ها به سامانه را بررسی و پاسخ دستگاه درخواست‌دهنده را بدهد. در صورت عدم پاسخ، فرض بر تأیید درخواست دستگاه است.

ماده ۱۴-

با احراز فراهم بودن همه شرایط، سازمان از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات ضمن تامین سرویس احراز هویت کاربران، خروجی خدمات الکترونیکی دستگاه را به سامانه فراهم می‌آورد. در غیر صورت غیر الکترونیکی بودن خدمات دستگاه‌ها دسترسی دستگاه از طریق واسط کاربری به سامانه فراهم می‌شود.

ماده ۱۵-

سازمان موظف است ساز و کار استعلام صحت سنجی اسناد چاپ شده را از طریق ایران پوشه کاربران را تا سه ماه فراهم کند.

ماده ۱۶-

اتصال براساس پیوست امنیتی که باید ظرف سه ماه از سوی سازمان در دسترس دستگاه‌های متقاضی قرار گیرد، انجام می‌شود.

ماده ۱۷-

سازمان مکلف است ظرف شش ماه مرکز تماس و ارائه خدمت از راه دور این سامانه را ایجاد کند.

بخش پنجم: نحوه اخذ و فعال سازی ایران پوشه

ماده ۱۸-

سامانه دارای سه سطح دسترسی است.

۱- سطح اول: برای عرضه خدمات عمومی دستگاه‌ها که ارائه آنها نیازمند اطلاع از هویت گیرنده خدمت است. برای این سطح از خدمات کد کاربری کاربران با ارسال شماره تلفن همراه مربوط به خود شخص، کد ملی و شماره سریال شناسنامه کاربر فعال می‌شود.

۲- سطح دو: برای عرضه آن دسته از خدمات دستگاه‌ها که ارائه آنها نیازمند احراز هویت کاربران است، احراز هویت با مراجعه حضوری کاربران به یکی از دفاتر کارگزاری و ارائه مدارک مطابق موارد مندرج در مواد (۱۸) و (۱۹) انجام می‌شود.

۳- سطح سوم: برای عرضه آن دسته از خدمات دستگاه‌ها که ارائه آنها نیازمند اخذ امضای دیجیتالی یا سایر ابزارهای هوشمند دارای کد امنیتی است.

ماده ۱۹-

کاربر سطح دو و سه در گزینش هریک از انواع کارگزاری‌ها جهت فعال نمودن ایران پوشه خود آزاد است.

ماده ۲۰-

برای فعال شدن کد کاربری درخواست‌دهندگان حقیقی در سطح دو لازم است متقاضی شخصاً با در دست داشتن اطلاعات و مدارک زیر به یکی از کارگزاری‌های عرضه‌کننده خدمت بصورت حضوری مراجعه کند:

الف) کارت هوشمند ملی؛

ب) کد پستی محل اقامت؛

پ) شماره تلفن همراه که باید به نام خود کاربر باشد. بدیهی است در صورت درخواست کاربر اعلام وصول سند جدید از طریق پیامک به شماره تماس همراه ارسال می‌شود.

ت) در صورتیکه کاربر خواستار دریافت اعلام وصول سند جدید از طریق رایانامه شخصی خود باشد لازم است نشانی رایانامه خود با دامنه II. را ارائه کند.

تبصره: در صورت فقدان کارت هوشمند ملی، اصل کارت ملی و شماره سریال شناسنامه باید ارائه شود.

ماده ۲۱-

برای فعال شدن کد کاربری درخواست‌دهندگان حقوقی در سطح دو و سه لازم است صاحب مجاز امضا وفق آخرین روزنامه رسمی معتبر، با در دست داشتن اطلاعات و مدارک زیر به بصورت حضوری به یکی از کارگزاری‌های عرضه‌کننده خدمت مراجعه کند.

الف) اصل شناسنامه و کارت ملی صاحب مجاز امضا مؤسسه به عنوان کاربر حقوقی خدمت؛

ب) شماره ثبت مؤسسه؛

پ) شناسه ملی مؤسسه

ت) کدپستی محل مؤسسه

ث) شماره تلفن همراه که باید به نام صاحب مجاز امضا مؤسسه یا خود مؤسسه باشد. بدیهی است در صورت درخواست کاربر اعلام وصول سند جدید از طریق پیامک به شماره تماس همراه ارسال می‌شود.

ج) در صورتیکه کاربر خواستار دریافت اعلام وصول سند جدید از طریق رایانامه شخصی صاحب مجاز امضای مؤسسه می‌باشد لازم است نشانی رایانامه خود را ارائه کند.

تبصره: در صورت تغییر صاحب مجاز امضا در یک مؤسسه، صاحب امضا جدید موظف است شخصاً جهت تغییر مشخصات حساب کاربری مؤسسه به یکی از دفاتر کارگزاری مراجعه کند.

ماده ۲۲-

کاربر کارپوشه می تواند دسترسی به کارپوشه خود را با حضور در دفاتر کارگزاری و ارائه فرم تعهد به کاربر دیگری نیز تفویض کند. در این صورت اطلاعات کارپوشه کاربر برای نماینده معرفی شده نیز ارسال می شود. در اینصورت اطلاعات هویتی نماینده نیز برپایه مواد (۱۸) یا (۱۹) حسب مورد ثبت می شود.

تبصره - پذیرش نمایندگی کاربران در صورت درخواست خود کاربر، از سوی دفاتر کارگزاری مجاز بلامانع است.

ماده ۲۳

اطلاعات هویتی درخواست دهنده بصورت برخط راستی آزمایی می شود و در صورت مغایرت، فعال سازی ایران پوشه کاربر درخواست دهنده تا زمان رفع مغایرت به تعویق می افتد.

ماده ۲۴-

پس از تأیید نهایی اطلاعات هویتی درخواست دهنده، نام کاربری به همراه گذرواژه ایران پوشه کاربر از سوی متصدی کارگزاری (غیر از سطح اول موضوع بند یک ماده (۱۷)) صرفاً به شخص کاربر تحویل داده می شود.

ماده ۲۵-

مسئولیت حفاظت از نام کاربری و گذرواژه دسترسی به سامانه بر عهده کاربر است و کاربر باید در اولین استفاده رمز عبور خود را تغییر دهد.

ماده ۲۶-

سامانه نمی تواند برای مبادله اطلاعات بین کاربران بکار گرفته شود.

بخش ششم: نحوه ارائه خدمات سامانه

ماده ۲۷-

اسناد ارسالی از سوی دستگاهها در ایران پوشه کاربران حفظ می شود و با مجوز کاربر اسناد مذکور یا کلیه اسنادی که توسط کاربر ذخیره شده و حسب نیاز توسط دستگاههای ذیربط احراز اصالت شده می تواند در اختیار سایر دستگاهها قرار گیرد.

ماده ۲۸-

در صورت لزوم بازیابی رمز عبور ایران پوشه، کاربران سطح دو و سه باید به یکی از کارگزاریها بصورت حضوری مراجعه و با ارائه اصل کارت هوشمند ملی یا کارت ملی، رمز عبور جدید را دریافت کنند. بازیابی رمز عبور کاربران سطح یک بصورت غیر حضوری و از طریق سازوکار تعیین شده در سامانه انجام می شود.

ماده ۲۹-

وصول سند جدید در سامانه باید بوسیله پیامک و یا سامانه پیام رسان داخلی و یا رایانامه برای سه بار در بازه های زمانی متناسب به آگاهی کاربر برسد. در صورت دریافت دو بار تأیید پیام از سوی کاربر، مکاتبه مزبور به منزله ابلاغ واقعی خواهد بود.

ماده ۳۰-

کاربر می تواند بدون محدودیت جغرافیایی به سامانه دسترسی داشته و نسبت به چاپ و ذخیره اسناد ارسالی در ایران پوشه خود اقدام کند. تغییر اطلاعات هویتی موضوع مواد (۱۸)، (۱۹) و (۲۰) تنها پس از راستی آزمایی ثبت می شود.

ماده ۳۱-

در صورت فوت یا حجر کاربر حقیقی دسترسی به ایران پوشه کاربر تابع قوانین انحصار وراثت است.

ماده ۳۲-

در صورت انحلال کاربر حقوقی، می‌بایستی کاربر بلافاصله موضوع انحلال شرکت را به یکی از کارگزاری‌ها اعلام کند. هرگونه دسترسی به سامانه کاربران حقوقی پس از درج پیام از سوی سازمان‌های ذی‌ربط، منوط به رعایت تشریفات برشمرده در ماده (۲۰) است. پیامدهای اطلاع‌ندادن یا اطلاع‌رسانی دیر هنگام به عهده نماینده کاربر خواهد بود.

ماده ۳۳-

اسناد و مستندات ایران پوشه کاربران و همچنین داده‌های حاصل از تبادل (داده ترافیک) آنها، تا زمان انقضای اعتبار تعیین شده از سوی دستگاه فرستنده نزد سامانه نگاهداری می‌شوند.

بخش هفتم: سایر مقررات

ماده ۳۴-

کارگزاران موظف هستند برپایه شاخص‌های ابلاغی سازمان نسبت به فراهم آوردن نیازمندی‌های سازه‌ای، سامانه‌ای، اداری و یا دفتری کاربران اقدام نمایند.

ماده ۳۵-

هر گونه دسترسی غیر مجاز به ایران پوشه کاربران و داده‌ها و اطلاعات آنها خارج از قوانین مربوط ممنوع است.

ماده ۳۶-

تعرفه یا کارمزد خدمات سامانه مذکور از سوی کارگزاران یا دستگاه‌ها در ازای ارائه خدمت به کاربران، با پیشنهاد سازمان منوط به تصویب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات است.

ماده ۳۷-

دستگاه‌ها یا کارگزاران می‌توانند با تأیید سازمان خدمات ویژه‌ای را برای کاربران خود پیش‌بینی کنند به نحویکه کاربران در استفاده از آنها مختار باشند؛ مشروط به آنکه در ارائه مطلوب خدمات پایه و الزامی‌شان خدشه‌ای وارد نشود.

ماده ۳۸-

سازمان فناوری اطلاعات ایران موظف است براساس بازخورد نیازمندی‌ها سامانه کارپوشه ملی ایرانیان را توسعه دهد.

ردیف	وظایف نهاد متولی	نهاد متولی	مهلت اجرا برای نهاد متولی	نهاد همکار
۱	ارائه خدمات به مردم از طریق کارپوشه ملی ایرانیان	کلیه دستگاه‌های اجرایی	-	-
۲	تکمیل و توسعه سامانه کارپوشه ملی ایرانیان	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	-	-
۳	اتصال از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات به سامانه	کلیه دستگاه‌های اجرایی	-	-
۴	احراز هویت و انجام مکاتبات خود با کاربران از سامانه کارپوشه ایرانیان	کلیه دستگاه‌های اجرایی	-	-
۵	معرفی سامانه کارپوشه ایرانیان به کاربران به عنوان کانال دریافت نتیجه خدمات درخواستی، در پرتال و کلیه ابزارهای عرضه خدمات	کلیه دستگاه‌های اجرایی	-	-
۶	پیمایش و آمایش لازم برای شناسایی کارگزاران آماده خدمت در ایران و خارج	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-
۷	معرفی ویژگی‌ها، شرایط و کارکردهای سامانه کارپوشه ملی ایرانیان از طریق فراخوان و اطلاع رسانی به دستگاه‌ها	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-
۸	تعیین و اعلام حجم و نوع فایل الصافی قابل ارسال از طریق سامانه کارپوشه ملی ایرانیان	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-
۹	بررسی و پاسخ دستگاه درخواست دهنده اتصال به سامانه کارپوشه ملی ایرانیان	سازمان فناوری اطلاعات ایران	ظرف ۱۰ روز از ارسال درخواست	-
۱۰	فراهم آوردن خروجی خدمات الکترونیکی دستگاه اجرایی به سامانه کارپوشه ایرانیان	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-
۱۱	فراهم آوردن ساز و کار استعلام صحت سنجی اسناد چاپ شده از طریق ایران پوشه کاربران	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-
۱۲	ایجاد مرکز تماس و ارائه خدمت از راه دور سامانه کارپوشه ملی ایرانیان	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-
۱۳	فراهم آوردن نیازمندی‌های سازه‌ای، سامانه‌ای، اداری و یا دفتری کاربران بر پایه شاخص‌های ابلاغی سازمان فناوری اطلاعات ایران	دفتر پیشخوان خدمات دولت	-	-
۱۴	فراهم آوردن نیازمندی‌های سازه‌ای، سامانه‌ای، اداری و یا دفتری کاربران بر پایه شاخص‌های ابلاغی سازمان فناوری اطلاعات ایران	دفتر ثبت اسناد رسمی	-	-
۱۵	فراهم آوردن نیازمندی‌های سازه‌ای، سامانه‌ای، اداری و یا دفتری کاربران بر پایه شاخص‌های ابلاغی سازمان فناوری اطلاعات ایران	شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	-	-
۱۶	فراهم آوردن نیازمندی‌های سازه‌ای، سامانه‌ای، اداری و یا دفتری کاربران بر پایه شاخص‌های ابلاغی سازمان فناوری اطلاعات ایران	دفتر خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات روستایی	-	-
	فراهم آوردن نیازمندی‌های سازه‌ای، سامانه‌ای، اداری و یا دفتری کاربران بر پایه شاخص‌های ابلاغی سازمان فناوری اطلاعات ایران	دفتر کنسولی جمهوری اسلامی ایران در سایر کشورها	-	-
	توسعه سامانه کارپوشه ملی ایرانیان براساس بازخورد نیازمندی‌ها	سازمان فناوری اطلاعات ایران	-	-